

розвитку системи грошових відносин як основи і необхідної умови для формування та використання фінансових ресурсів та капіталу підприємства, тобто фінансів підприємства. Фінансові ресурси, що складають матеріальну основу фінансів, виступають в якості об'єкта обліку, аналізу, планування, розподілу і використання для реалізації цілей, відображених у фінансовому плані (бюджеті) підприємства. Оскільки підприємство являє собою відкриту соціально-економічну систему, для підтримки та розвитку його діяльності потрібна координація внутрішніх можливостей підприємства з потребами і змінами зовнішнього середовища.

Список використаних джерел:

1. Key, V.O. «The Lack of a Budget Theory». American Political Science Review, 34 (December 1940). P. 1137–1140.
2. Бюджетування – Суть бюджетування та визначення основних термінів. Електронний ресурс - https://pidru4niki.com/1469072642814/buhgalterskiy_oblik_ta_audit/byudzhetuвання (дата звернення 02.02.2021).
3. Governmental Accounting Standards Board. URL: <https://www.gasb.org/home> (дата звернення 02.02.2021 р.).
4. Budget Theory. Public Administration Review, 42 (November/December 1982). P. 509–515.
5. Науково-практичний коментар Бюджетного кодексу України. К. : «Центр учбової літератури», 2017. 176 с.

Кирилів Д.М.

*здобувач 1 курсу магістратури кафедри конституційного,
адміністративного та фінансового права
Чернівецького юридичного інституту
Національного університету «Одеська юридична академія»*

ПРАВОВІ АСПЕКТИ ВЗАЄМОДІЇ ОРГАНІВ ПОЛІЦІЇ З ГРОМАДСЬКІСТЮ

Сьогодні у світі сформувалася стійка тенденція, коли правозахисні групи, громадські організації та інші об'єднання часто взаємодіють з органами поліції, розглядаючи їх як

потенційного захисника прав людини [1]. Все частіше правозахисні організації починають співпрацювати разом з антикорупційними, так як їхні цілі досить часто перетинаються, а корупційна складова в Україні, навіть за умов проходження євроінтеграційних процесів, залишається все ще на досить високому рівні [2].

Справді, в країнах, де рівень корупції високий, права людини дотримуються набагато рідше: обидва вищевказані типи громадських організацій за таких умов мають вагомі підстави для просування громадянських та політичних прав, які мають враховуватися владою та надати можливість громадянському суспільству ефективно організовуватися та працювати.

Сьогодні існує багато можливостей як для захисту прав людини, так і для ефективної діяльності антикорупційних організацій та їх широкої співпраці, які можуть бути реалізовані у цілому спектрі видів діяльності – від їхнього бюджетування, контролю та відстеження державних витрат до формування дорадчих рад громадян, лобістських та правозахисних організацій [3]. Стратегії, які громадянське суспільство може використовувати під час організації своєї співпраці з органами поліції, включають:

- 1) дослідження та збір інформації;
- 2) юридична допомога та захист свідків;
- 3) підвищення обізнаності;
- 4) адвокація, агітація та інші правозахисні та правоагітаційні дії;
- 5) навчання (наприклад, для тренерів поліції, поліцейських, самооборона для населення);
- 6) бюджетний моніторинг, включаючи використання аудитів поліції, зокрема системи підзвітності поліції;
- 7) бюджетний аналіз [4].

Окрім того, деякі громадські організації вже сьогодні співпрацюють з поліцією з питань організації діяльності поліції в громадах, інформуючи правоохоронні органи про проблеми громади та ділячись з ними інформацією, наприклад, щодо осіб у розшуку. Співпраця громадських організацій з поліцією допомагає поліпшити ефективність роботи поліції та успішно

сприяє покращенню відносин між поліцією та населенням упродовж останніх років.

Забезпечення участі громадськості в правоохоронній сфері будь-якої країни є, перш за все, обов'язком уряду цієї країни. Це дозволить поліції в значно більшій мірі реалізовувати принцип реагування, а також вдосконалювати сферу надання своїх послуг. Здатність громадських організацій брати участь у правоохоронній діяльності залежить від взаємної співпраці уряду, громадських організацій та органів поліції.

Пункт 1 статті 13 Конвенції ООН проти корупції зазначає наступне: кожна держава-учасниця вживає відповідних заходів для сприяння участі осіб та груп, які знаходяться поза державним сектором, наприклад, цивільне населення, неурядові організації та громадські організації, з метою запобігання та боротьби з корупцією, підвищення обізнаності громадськості стосовно існування, причин та загрози, яку становить корупція.

Цю участь слід посилити такими заходами, як:

1) підвищення прозорості та сприяння посилення внеску громадськості до процесів прийняття державних рішень [5];

2) забезпечення ефективного та вільного доступу громадськості до інформації;

3) проведення громадської інформаційної діяльності, що сприяє посиленню нетерпимості до корупції, а також програм освітньої діяльності, в тому числі, проведення шкільних та університетських програм;

4) сприяння до пошуку, публікування та поширення інформації про корупцію. Така інформація, звичайно, може підлягати обмеженню, але такі випадки повинні обов'язково бути передбачені законом;

5) дотримання поваги до прав, свобод та репутації інших осіб;

6) захист національної безпеки, громадського порядку, а також дотримання основних принципів моралі.

Уряд повинен бути готовим ділитися інформацією з громадськістю, вживаючи заходи щодо забезпечення прав і свобод людини та громадянина. Коли уряд цього не робить, представники громадськості повинні мати вільний доступ до інформації (яка не є обмеженою), і таким чином мати

можливість змусити уряд приймати прозорі рішення [6]. Таким чином, поступово буде встановлюватись правовий процес, коли кожен громадянин буде знати про своє право приймати участь в державно-владних процесах, які відбуваються в країні. Доступ до інформації також тягне за собою заборону державним органам утримувати інформацію про порушення прав людини, корупцію, зловживання службовим становищем тощо.

Основна проблема, що виникає при розповсюдженні такої інформації у вільний доступ полягає в тому, що відповідальність та забезпечення розміщення такої інформації має лягти на певний орган, який буде таку інформацію розповсюджувати. В свою чергу людина, яка цікавиться такою інформацією, не повинна давати пояснення свого запиту, але якщо запит стосується інформації, наприклад, з обмеженим доступом, має бути поважна причина або дозвіл для надання такої інформації. Сьогодні понад 85 країн з усіх регіонів світу вже прийняли закони, що гарантують доступ до інформації для громадськості. Це також важливе розширення можливостей заходів впливу, які уряди можуть вживати для посилення участі громадськості у суспільному житті. Україна робить тільки перші кроки назустріч прозорості надання інформації щодо державної діяльності. Як приклад, створення державного веб-порталу бюджету для громадян, де сьогодні можна переглянути основні цілі, завдання та пріоритетні напрями бюджетної політики України, дані про державний бюджет та місцеві бюджети, планові і досягнуті результати використання бюджетних коштів, виконання доходів місцевих бюджетів тощо.

З роками поліція стає все більш відкритою для спілкування з населенням. Прикладом цього є Європейська Платформа Правопорядку та Прав Людини (European Platform for Policing and Human Rights), яка діяла під егідою Ради Європи на кінці XX – початку XXI століття, в якому брали участь як органи поліції, так і неурядові організації з питань захисту прав людини. У 2004 році платформа випустила листівку, де обговорювались переваги та недоліки діяльності неурядових організацій з прав людини, встановлення взаємодії населення з поліцією та навпаки. Також був представлений шаблон діяльності для поліцейських та правозахисних неурядових організацій, що дозволяв їм

ефективно співпрацювати у випадках, які стосувалися таких питань: 1) формування довіри населення до органів поліції; 2) договір про цілі та мету партнерства; 3) угода про правила участі у партнерстві; 4) проведення аналізу, з якими саме неурядовими організаціями потрібно співпрацювати. Така організація повинна бути стабільною, підзвітною та корисною для органів поліції; 5) угода про статус учасника обох суб'єктів господарювання; 6) угода про механізми передачі та надання інформації; 7) угода про механізми контролю та моніторингу для оцінки ефективності; 8) надання інших важливих ресурсів для підтримання партнерства [7].

Ще одним позитивним прикладом є Національна асоціація правоохоронних органів Ліберії (Liberia National Law Enforcement Association), яка розробила програми з роз'яснення громадськості їх прав та обов'язків, про роль інститутів кримінального правосуддя у суспільстві та про дії, які можуть чинити тиск на уряд для ініціювання реформ та покращення захисту прав та свобод людини та громадянина.

Тож, ефективність діяльності поліції в значній мірі залежить від створення нею чіткого плану взаємодії з громадськістю. Це необхідно не тільки для того, щоб дізнатись про рівень занепокоєння населення, але також й для залучення громадян до планів реформування поліції та можливості підвищити рівень довіри громадськості до правоохоронних органів.

Крім того, громадськість може зіграти ключову роль, яка допоможе у підвищенні ефективності поліції та покращення її доброчесності. Адвокатська та судова практика дозволяє отримувати та систематизовувати інформацію, яка може в значній мірі допомогти поліції покращити надання своїх послуг.

Нарешті, ЗМІ відіграють важливу роль в діяльності правоохоронних органів. Засоби масового мовлення можуть в значній мірі вплинути як на загальний настрій населення, так і підкреслити необхідність проведення систематичної взаємодії та аудиту населення з поліцією. Поліція повинна активно приймати участь у життєдіяльності громадськості та повинна брати на себе ініціативу щодо взаємодії з тими групами та організаціями, які мають потенційну можливість приносити користь правоохоронній сфері. Це дозволить в значній мірі підвищити

авторитет поліції серед населення, а здатність бути чуйними до людей та їх поглядів є основним аспектом демократичної поліції.

Список використаних джерел:

1. About the shift from the formerly often polarized relationship between police and human rights groups to a more effective cooperation. Osse, *Understanding Policing: A Resource for Human Rights Activists*, 2 September 2019.
2. Also, the review mechanism established by resolution 3/1 of the Conference of the States Parties to the United Nations Convention against Corruption, held in Doha 9-13 November 2009, requires involvement of civil society and the private sector into the review process (CAC/COSP/2009/15, sect. I.A., resolution 3/1, annex, para. 28).
3. Cole, Eppert and Kinzelbach, *Public Oversight of the Security Sector*, 2008.
4. European Platform for Policing and Human Rights, «Police and NGOs: why and how human rights NGOs and police services can and should work together», 2004.
5. Good Governance Practices for the Protection of Human Rights. United Nations publication, Sales No. E.07.XIV.10, 2008.
6. International Council on Human Rights Policy, *Corruption and Human Rights*, 2009. P. 69.
7. Transparency International, «Human rights and corruption», Working paper № 5. Berlin, 2018.

Лабуткіна К.І.

здобувачка 2 курсу магістратури
судово-адміністративного факультету
Національного університету «Одеська юридична академія»

ЩОДО ПИТАННЯ ПРАВОВОЇ ПРИРОДИ КОНФЛІКТУ ІНТЕРЕСІВ У ДІЯЛЬНОСТІ ФУНКЦІОНЕРІВ

Євроінтеграційні процеси, що відбуваються у всіх сферах суспільного життя (щоправда не завжди з тим результатом, на який очікувало громадянське суспільство), супроводжуються поступовим впровадженням у юридичну термінологію нових